

EESTIMAA LOODUSE FOND

Tõnis Mölder
Keskkonnaministeerium
keskkonnaministeerium@envir.ee

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Riigimetsa Majandamise Keskus
rmk@rmk.ee

27.10.2021 nr 225

Ettepanek raiete peatamiseks kogukondadele olulistes riigimetsades

Teeme ettepaneku ajutiselt peatada kõik raietegevused kohalikele kogukondadele olulistes riigimetsades.

13. oktoobril 2021 saatis Keskkonnaministeerium kooskõlastusringile seadusemuudatuste eelnõu, mille kohaselt asulate lähedal asuvad kogukondadele olulised riigimetsad määratletakse edaspidi kohalike omavalitsuste üldplaneeringutes ning need metsad saavad kohalike elanike ja omavalitsusega kooskõlastatud majandamiskava. Samal ajal on valdava enamuse omavalitsuste uute üldplaneeringute koostamise protsess pooleli või kõrgendatud avaliku huviga (KAH) metsaalad kehtivates planeeringutes määramata. Praegu on alustamas tööd kohalike omavalitsuste uued volikogud, millel on kindlasti huvi ja õigus kohaliku elukeskkonna kvaliteeti puudutavates küsimustes kaasa rääkida.

Eelnevale lisaks on senises KAH-alade raiete planeerimise protsessis ilmnenu palju puudujääke ja reeglite rikkumisi. Leiame, et puudused on nii suured, et KAH-aladel raiete planeerimise praegused reeglid ei täida oma eesmärki. Samal ajal on RMK järjepidevalt KAH-aladele raieid määramas ja neid juba teostamas. Õigusselguse ja korrektse asjaajamise huvides tuleb kogu KAH-alade menetlemise protsess üle vaadata, laiapõhjaliselt täpsetes reeglites kokku leppida ja neist kinni pidada.

Oleme üle vaadanud RMK poolt KAH-alal metsa majandamise planeerimisse kaasamise käigu 49 KAH-alal, mille kohta RMK on oma kodulehel info avalikustanud ja leidnud sealt palju olulisi rikkumisi, näiteks:

- 2021. aastal on kinnitatud 26 metsatööde kava, millest vähemalt 8 juhul on seda tehtud juba enne, kui on avalikustatud kokkuvõtted esitatud ettepanekutest ja/või avalike koosolekute protokollid. Vähemalt ühel juhul (Haanja Puhke- ja Spordikeskuse suusa- ja jooksurajad) on kava kinnitatud enne avalikku koosolekut.

SA EESTIMAA LOODUSE FOND

Staadioni 67, Tartu 51008 +372 742 8443 elf@elfond.ee www.elfond.ee
Reg nr 90001457 EE282200221005100292 (Swedbank)

- Mõnel juhul on metsateatised kinnitatud enne metsatööde kava kinnitamist (Aarna küla, Karujärve, Kooraste massiiv ja Saru küla).
- 9 juhul on rikutud RMK metsatööde planeerimise kaasamise juhust. Nimetatud aladel on metsatööde kavad kinnitatud alles pärast 1. juunit 2021, aga praeguseks on neil aladel metsateatised juba kinnitatud. Kuigi nimetatud juhise järgi ei tohiks seal raietöödega alustada enne 1. jaanuari 2022 (Karujärve, Kooraste massiiv, Kose-Uuemõisa kaitse- ja puhkeväärtusega mets, Kärnaküla, Orissaare terviserada, Pori küla, Saru küla, Sooru küla Metsa tänava ning Tartu maratoni rada). Kahjuks on neist viiel alal raie juba tehtud (Kooraste massiiv, Kärnaküla, Orissaare terviserada, Pori küla ja Tartu maratoni rada).

Mitmed teadusuuringud on tõestanud, et kõige parem puhkemets on suurte puudega küps mets ja noorendik ei tekita inimestes kaugeltki samaväärset rahulolu tunnet. Metsanduses tehtavad otsused on väga pikaajalise mõjuga ja kord juba lagedaks raiutud metsamaa on taas täisväärtuslik puhkemets alles aastakümnete pärast.

Senise praktika kohaselt näeb RMK ette KAH-aladel valdava raieviisina lageraiet. Näiteks oli RMK poolt välja pakutud kavade eelnõudes planeeritud lõppraie (lageraie ning aegjärgse raie teine järk) 231,40 ha ja lõppraie maht kinnitatud kavades oli 204,00 ha. Samas kui, suurel osal sellest on kohalikud kogukonnad teinud ettepaneku lõppraiet mitte teha. RMK põhjendab sellist praktikat väitega, et KAH aladel peab tegema uuendusraiet. Meie hinnangul vajab see väide veel täiendavat juriidilist ja sisulist analüüsi. Riigil metsa omanikuna peab olema võimalus majandamisviiside üle otsustada vastavalt metsa funktsioonile, mitte kohustus teha uuendusraiet.

Võttes arvesse kirjas toodud asjaolusid, palume Keskkonnaametil ja Riigimetsa Majandamise Keskusel peatada ajutiselt kõik raietegevused kohalikele kogukondadele olulistes asulalähedastes metsades kuni plaanitav seadusemuudatus on menetletud, uued kohalikud võimud on pooleliolevad üldplaneeringud lõpetanud ja KAH-alade menetlustoimingutes õigusselgus loodud. Pärast seda saab RMK koostöös kohalike omavalitsuste ja kohalike kogukondadega neis metsades oma tegevust jätkata.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tarmo Tüür
juhatuse esimees

Kontakt: Bert Rähni, bert@elfond.ee